PROGRAMMA

Quo

SALVATOREM ET REDEMPTOREM NOSTRUM

JESUM CHRISTUM.

De

Morte, Diabolo & Inferno

glorioſiſſimè

TRIUMPHANTEM

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS

RECTOR

JOANNES BACMEISTERUS

Med. D. Prof. P. & Poliater.

Omnibus Academicæ jurisdictioni ſubjectis religioſe colendum ob oculos ponit, eosdemq; ad piam & ſobriam

PASCHATOS CHRISTIANI

Celebrationem ſeriò & amicè invitat.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS KILII, Acad. Typogr.

PLutarchus autor graviſſimus Oraculorum gentilium Chriſto in, Mundum nato, defectum, vocisq; Pythiæ in ſilentii claves conjectæ, marcorem, cum ſtupore animadvertens, cauſas inopinatæ hujus rei laborioſè quidem, & non ſine eruditionis laude, fruſtra tamen ſi propoſiti argumenti rationem videas: non fruſtra, ſi fructum attendas, quem ipſa veritas Evangelii inde divinâ providentia cepit, integro libro reddere aggreſſus eſt. In quo & Dæmones ipſos mortales eſſe affirmat, exemplumq́; de *Panis* memorando interitu adjicit, quem ille quidem regnante Tiberio Cæſare contigiſſe narrat, nos etiam mortuo jam & reſurgente Chriſto (id enim ſub Tiberio) factum arbitramur. Æmiliani, inquit, (ut Criniti verbis l. 14. honeſt. diſc. c. 3. referam) rhetoris ac prudentis viri pater Epiterſes, cum Italiam adnavigaret, circa Inſulas, quas appellant Echinadas (victoria navali, quam Janus Auſtriacus â Turcis maximâ eorum clade Anno 1571 Non. Octobr. reportavit, hodiè celebres) & ventis deficientibus propè Paxas Inſulas (inter Leucadiam & Corcyram, Plin. teſte, ſitas) veniſſet, repente ab illis Inſulis vox magna eſt audita, qua *Thannus* quidam vocabatur, homo ſcilicet Ægyptius, ejusdemq́; navis gubernator. Cunctos percellebat rei novitas; nec reſpondebat *Thannus* niſi tertio vocatus, Et tum voce majori illi edicitur; Cum fueris propè Paludem; nuncia, *Pana Deum eſſe mortuum.* Quo audito territi omnes & dubii, num illi voci obtemperandum? Conſuluit ipſe *Thannus*, ſi venti pro voto ſpirarent, nihil prorſus dicendum; ſi verò ibidem venti deficerent, prolo-

quendum

WELLCOME LIBRARY INSTITUTE

58700 (17)

quendum eſſe, quod audierant. Quid fit? paludem attingunt, ceſſant venti: Ergo *Thannus* in æquor pronus clara voce exclamat. *Magnus Pan mortuus eſt.* Quo nunciato, ſtatim magnus multorum gemitus quodam quaſi miraculo exauditus eſt. Tantæ rei rumores cum univerſam Urbem Romam complevisſent, Tiberius re comperta, Philoſophos convocavit, quæſitũ quisnam ille *Pan* eſſet? cui, illum à Mercurio & Penelope originem duxiſſe, reſponderunt; Fortè & de mortalitatis illius ratione & turba gementium Philoſophico more quæſitum variè, ut ſolet in re nova & cujus ſolvendæ meræ nobis in ratione tenebræ. Quid autem ſi hiſce ſvaviter de *Pane* nugantibus, melioris ac majoris miraculi veniſſet nuncius, JEHOVAM, DEUM VERUM, GLORIÆ DOMINUM â Pontio Pilato crucifixum ac mortuũ? Quid ſi eundẽ tertiâ die reſurrexiſſe? Et hæc omnia antiquiſſimis â primo usq; Mundi initio Prophetarum vaticiniis conſentanee geſta? Et hunc ſolùm verum DEUM, ea cauſa hominem factum, veniſſe in mundum, ut opera Diaboli deſtrueret? Oraculorum illorum mendaciſſimorum ora obtunderet & perpetuis catenis Pana illum & Pythium Apollinem totamq; adeò ſceleratiſſimorum Deaſtrorum colluviem æternis catenis vinciret? Verè gementibus & æternum dolentibus in Stygiâ palude angelis Satanæ. Et quæ alia ſunt religionis noſtræ arcana toto mundo revelanda poſtquam è mortuis ſurrexit, & vivaciſſimo verbi ſui ſono jam penetrat & ſubjicit ſibi univerſa. Quorum conſcientia, nos quidem Pana illum non miramur mortuum, qui & cauſam in victoria Chriſti reſurgentis ſcimus, & mortis illud genus intelligimus; & ab eodem nos liberatos eſſe gloriamur & exultamus, cum cœleſti angelorum exercitu cantantes voce jubilationis. *Surrexit Paſtor bonus, qui animam ſuam poſuit pro ovibus ſuis, Alleluja.* Clauſo ſepulcro, è mortuis prodiit vivus, & theſauros omnes cœleſtium bonorum, quos Veteris Sacramenti arcula ſub velo Moſis tectos habebat, publicè expoſuit in ſe completos, nobisq; donandos credentibus. Fiſcella ſcirpea, quæ infantulum Moſen continebat, extra quidem vilis & picea, intus verò elegantiſſimo puero ornatiſſima. Sed quid ornatus iſte interior, niſi Pharaonis adſit, quæ aperiat, filia? Sic in Moſaici fœderis arcâ tectus latebat JESUS: quem remoto velamine tandem conſpectura erat filia Sion. Vel in uno Paſchali agno quot myſteria Agni illius DEI, qui morte ſua tulit peccata mundi? Auguſtinus recenſuit, & nos ex illo breviter. *Agnus* eligitur, ut ſimplicitas & innocentia deſignetur. *Maſculus* quæritur, ut Virtus comprobetur. *Immaculatus*, ut ſine crimine. *Anniculus*, ut

exacto prædicationis tempore. *Perfectus*, ut inſtructus omni virtutis genere. *Menſe primo*, ut totus annus à primordio proprio conſequatur. *Quarta decima luna*, ut lumine veritatis impleto erroris nox operiatur. *Ad veſperam*, ut ſeculi occaſus imminens approbetur. *Ejecto fermento*, ut â corde perverſa mentis malitia corrupta tollatur. *Oblito ſanguine liminibus domorum*, ut figura dominicæ paſſionis fronte ſignetur. *Igne aſſus*; eſt enim ſermo Chriſti robuſtus cibus. *Neq; in aqua madidus*; non eſt enim delicatæ interpretationis humido languore ſolvendus. *Nihil prætermittitur*; nihil enim in Chriſto omnino reprobatur. *Oſſa non conteruntur*; quia nec comminui, hoc eſt, vinci in quoquam Chriſtus poteſt. *Quicquid ſupereſt divinis ignibus imponitur*; quia quod quis capere non poteſt, Chriſti divinæ ſcientiæ remittit. Nec, quod *ſtantes edere juſſi*, fruſtra eſt: nec, quod *lumbis ſuccincti, additis baculis, pedibus calceatis, feſtinantes, cum azymis & picridiis.* Ut ſinguli totius agni & eſus paſchalis atomi, ſingula ſint Sacramenta in lucem manifeſtam producta, poſtquam omnem præfigurationis umbram pleno fulgure diſpulit *Paſcha noſtrum, Sol juſtitiæ CHRISTUS, myſteriorum omnium promus condus.* Ad quem ſepulturæ honoribus afficiendum, quid eſt, quod Viros præveniunt Mulieres? Quid quod fœmineo ſe generi primus offert vivus è mortuis Salvator? quod in Apoſtolici muneris curſu pedibus hîc primum incedit abjecti ſexus? *Chryſologus*, Prima inquit, ad perfidiam mulier, prima recurrit ad fidem; Prima ad lacrymas, quæ prima in lapſu: prima audit ab Angelo ſalutis nuncium, quæ prima Diaboli ſenſerat æſtum. Mulier mali cauſa, peccati autor, via mortis, ſepulchri titulus, inferni Janua, lamenti neceſſitas tota. Quid mirum ergo, ſi ad lacrymas, ad funus, ad ſepulchrum, ad obſequium dominici corporis ardentiori properet affectu fœmina? Cujus jam ante publico Salvatoris elogio ferebatur amor dicentis, *Multa illi ſunt remiſſa peccata, nam dilexit multum.* Vide Mariam Magdalenam, inquit Lutherus, & diſce, quid ſit amor. Solæ Mulieres valdè mane ad Chriſti pergunt monumentum, ut ungant JESUM: Latitant Apoſtoli, negligunt Viri, vel timore perculſi, vel ignaviâ remiſſi, vel incredulitate averſi: Solæ mulieres in officio perſiſtunt, labori non parcunt, offenſionem & pericula (vah quanta!) non metuunt. Sed præ reliquis neſcio quid non in Maria viderit Johannes Apoſtolus, tantâ ſcribendi accuratione dignum, & quod lectione ipſa inflammet Lectorem. Mortuum amat Maria, quem vivum amaverat, quem vitiorum animi experta fuerat Medicum. Vivum neſcit, ſed *Dominum* fatetur, & Dominum

hunc

hunc, quam primum per Sabbathi religionem licebat, mane ſummo quærit. Venit mulier, venit ad ſepulchrũ quod viris armatis, & JESU hoſtibus arcte cuſtodiri non ignorat: Sed venit tamèn amoris cœco impetu. Et ecce! lapidem videt oſtio ſepulchri amotum: deq; ablato corpore JESU conjectura ducitur, animoq; perculſa, citatiſſimo curſu ad Urbem ad Petrum & Johannem: lachrymisq; obortis, abſtulerunt, inquit, Dominum, & neſcio ubi poſuerunt eum. Dominum meum abſtulere; quid jam faciam miſera? Verba hæc amantis fœminæ Evangeliſta ſcribit: At quis affectum illum deſcribat Cordis? quis Oculorum illum quis manuum & totiùs corporis geſtum? Nuncio iſto excitati Petrus & Johannes currunt ad ſepulchrum, ingrediuntur, Corpus Domini abeſſe vident, & abeunt. Sequitur fœmineo curſu diſcipulos Maria, non ſequitur abeuntes, ſed ſtat ad ſepulchrum, plorat, incurvat ſe in Monumentum, & quaſi oculorum officio reducem facere poſſet, quem ablatum gemebat identidem proſpicit. Et ecce duos Angelos albatos; qui etiam dicunt, Mulier quid fles? Reliquæ mulieres, ut eſt apud Marcum, cum viderent Juvenem amictum ſtolâ candidâ, expaverunt & digreſſæ citò fugerunt â monumento, tenebat enim eos ſtupor & tremor. At quid Maria? nihil turbatur aſpectu inſolito, nihil alloquio angelico: cœca enim amore, & ſancte amens, querelam iterat, Domini corpus reſtitui vult, id unicè quærit: & merita eſt quæ prima inter omnes redivivum videret Dominum. Media namque inter querula verba, convertens ſe retrorſum & aſtantem conſpicit JESUM olitoris habitu. An hujus ergò præſentia Mulierem terruit? nihil minus. Quæſtioni inſiſtit, ſi tu, inquit, aſportaſti eum, dicito mihi ubi poſueris eum, & ego eum tollam. Quid ais Mulier amens? tu corpus virile emortuum non fugis ſed quæris? & bajulare te ſolam poſſe præſumis? an fœminæ id eſt? an virium tuarum? Sed non perpendit cœcus amor, quid poſſit, tantum, quid velit. Nec paſſus diutius amore abſentis eam torqueri Dominus, uno verbo ſe oſtendit, *Maria.* Illa ſe convertens dicit, *Rabboni*: Et alia agit, quæ Evangeliſta tacet, innuit tamen, ut tute ipſe, qui legis, animi ductu in rem præſentem venias, ipſe videas, ipſe audias, quæ ſcribere ipſe non potuit: nec ipſa dicere, ſed amantiſſimo complexu teſtata eſt. Et quid egò igitur deſcribam? Ceſſat officium linguæ meæ, & infra rem ipſam cogitatio hæc, quam *Mariæ* quam *Raboni* vox excitat impulſu Spiritus illius, qui ſcrutatur omnia & atteſtatur Spiritui noſtro, quod *Spiritus* veritas eſt. O Mulier magna fides tua: habes enim quem quæris Do-

minum: Vivum habes, quem quæris mortuum: Cœli terræq; dominatorem habes, quem in ſervi forma amplecteris. Exultate quæ ſequiore hoc ſexu cenſemini, fœminæ: quæ ſic rapitis ad vos *Salvatorem*; quæ officio pietatis Viros antevertitis, & ad Domini amplexum provocatis Apoſtolos. Noſtrum erit, *Cives Academi præſtantiſſimi*, ab hiſce nunquam ſatis laudandis fœminis vias adeundi Hortulanum hunc, qui manſiones nobis æterni fecit paradyſi, diſcere. Qui non Hortulanus tantum, ſed horti Dominus, & hortus ipſe, imò vitis, cui implantati omnes, fructum ferimus, nec ferimus, niſi ipſi implantati. Invitat nos Sapientiſſimus Regum Salomon ad hujus Hortulani contemplationem in ſublimi ſuâ ac myſtica de Chriſto concione, qua in toto codice ſacro vix ulla occurrit elegantior, quando Cantic. 2. *Surge*, inquit, *amica mea, ſpecioſa mea, & veni. Quia ecce hyems tranſiit, imber pertranſivit, abiit ſibi: flores apparuerunt in terrâ, tempus cantùs advenit & vox turturis audita eſt in terra noſtra: Ficus protruſit groſſos ſuos, & vites uvæ minutæ dederunt odorem.* Quibus verbis nos Meſſias tanquam Sponſus noſter, ad ſpirituale gaudium excitat, non tantum ob præteritam ſub lege V. Teſtamenti rigoroſam hyemem & dulciſſimam in vere N. Fæderis Evangelicæ prædicationis vocem, auditam, acceptam, confeſſione redditam: ſed etiam propter victoriæ de hoſtibus ſpiritualibus per Reſurrectionem Chriſti partæ manifeſtationem, quando diræ paſſionis hyems præteriit, iræ & indignationis divinæ imber receſſit: quando flores gratiæ apparuerunt & hos inter primus & maximus Chriſtus primitiæ dormientium; quando tempus cantus confeſſionis Angelicæ & Apoſtolicæ, quod Chriſtus revixerit, advenit: Ubi vox Turturis Eccleſiæ ſuum SURREXIT, de quo ſupra, ingeminat: Ubi vera ficus juſtitiæ groſſos ſuos protulit & longè lateq; odorificos fructus ſparſit, Imprimis pacem cum DEO optatiſſimam, cujus electi in hâc vitâ procelloſâ per fidem ſunt participes, eandem, ejusq; perfectionem guſtaturi, quando imbre lachrymarum omnimodo ceſſante, in reſurrectione noviſſimâ, ceu flores lectiſſimi, corporis & animi dotibus ornati vocem jucundiſſimam Sponſi, *Venite benedicti patris mei* &c. audient, æternumq; Halleluja cantabunt. Ut itaq; hunc præſentem diem Paſchalem, â Domino Dominantium unanimi totiùs Eccleſiæ conſenſu Dominicum dictum, rite celebremus & Myſterium Feſto hoc notatum, pia & devota mente conſideremus ejusq; fructum nobis applicemus: Aſpicite quæſo, mecum Vulnera Domini & Salvatoris noſtri de Cruce pendentis, ſanguinem morientis, precium redimentis, cicatrices reſur-

reſurgentis: *Caput* habet inclinatum ad oſculandum, *Cor* apertum ad diligendum. *Brachia* extenſa ad redimendum. Affixus hic qui fuit in cruce, totus debet eſſe fixus in Corde, cujus per dulciſſimas rimas, licet nobis ſugere, ut Bernhardus loquitur, Mel de Petra; oleum de Saxo, & guſtare, quam ſvavis ſit Dominus. Ille qui potus eſt felle & aceto; nobis æternæ vitæ propinat nectar & Ambroſiam. Indignum eſt; ut eo die laudes debitas taceat lingua carnis, quo caro ſurrexit autoris, quoq; tot beneficiis totum genus humanum cumulavit Dominus. Hodie quippe Phœnix igne amoris vivi combuſtus, nos in cinerem infernalem redactos; novos phœnices genuit. Hodie Pelicanus nos miſeros & deficientes Adæ poſteros ſanguine ſuo in cruce effuſo & inſtillato vivificavit, juſtificavit, conſervavit. Hodie ſummus ille Pontifex & Sacerdos Melchiſedech, Lapide Manali ab oſtio Orci remoto, rorem ſvavem & pluviam ſalutiferam excitavit & aridum pectoris noſtri arvum irrigavit. Ingratiſſimus certe ſit, hæc immenſa Salvatoris noſtri beneficia, ſi quis non agnoſcat & vitulos labiorum non immolet: Judæis religio erat durante Paſcha fermentum ſeptem diebus domi habere. Nos, qui non ut Judæi typicâ, ſed verâ & reali victimâ Paſchali fruimur, in Azymis Synceritatis vivere, veterem Adamum exuere, vetus fermentum expurgare & novam maſſam piis precibus vitæq; innocentia præparare in Cordibus noſtris, decet. Judæi ſtantes lumbis accincti calceamentis induti; baculum manibus tenentes Paſcha edebant, & iter in terram promiſſam Palæſtinam maturabant. Nos Chriſtiani; qui per hujus diei, triumphum non in Paleſtinam ſed in cœleſtem patriam tendimus; animis erectis ab omnibus affectibus puris feſtum hoc celebrare multo magis oportet. Judæi faſciculo hyſſopi, ſanguine agni tincto, poſtes aſpergebant eoq; ſe adverſus interfectorem muniebant. Nos Verbo & Mediantibus ſacramentis precioſo ſanguine triumphatoris agni immaculati abluti, ab infernalis Draconis inſultibus redditi ſumus ſecuri. Latiſſimus hic ſeſe campus beneficiorum Chriſti multiplici ſvavitate delectans; Agniq; Paſchalis Domini noſtri JESU CHRISTI memoriam mirifica Voluptate commendans offert: Verum cum ob anguſtiam pagellarum plura hic addere non liceat: omnes Academiæ noſtræ Alumnos, quos præ aliis pietas, devotio & inculpata vita decet, rogo, moneo atq; hortor, ut hunc verum Solis diem, in quo Sol juſtitiæ nobis illuxit, qui atras mortis nebulas diſpulit, cæcas mentes gratiæ radiis illuſtravit, triſtia corda calore amoris fovit & refocillavit, omnibusq; apricari aventibus lucis

æternæ

æternæ potiundæ poteſtatem conceſſit, reliquosq; inſequentes dies feſtos, piis meditationibus, audiendis concionibus & fundendis ad Deum ardentibus precibus tranſigant, diſcurſationes diurnas nocturnasq;, Vociferationes beluinas ſtudiosè devitent, non Baccho vel Mavorti ſcyphis & gladiis cum animæ & corporis periculo litent, ſed agno immaculato, cujus memoriam hodie Eccleſia celebrat, ſalutem & proſperitatem totius ordinis Academici commendent, Legibusq; nuperrime publicatis per omnia conformes ſe præbeant. Secus ſi faxint, noſtrā coercitionem non tantum ſed & vindicem Immanuelis noſtri & æterni triumphatoris tarditatem iræ gravitate pœnæ compenſantis manum experientur.

P. P. Roſtochii ſub Sigillo Rectoratus ipſo Paſchatos feſto. Anno M. DC. LXII.